

Toekomst in eigen Hand - Kinderen met een beperking in migrantengezinnen

Verslag bijeenkomst met Federatie Koerden Amsterdam 28 juni 2009

Plaats: Federatie Koerden (Fed Kom) te Amsterdam

Aanwezig: 20 leden van de vereniging; 6 van de aanwezigen zijn vrouw.

Organisatie: mevr. L. Martis (ProFor), voorzitter de heer I. Yerden, mevr. W. Veldhuijzen en de heer P. Ligtvoet (beiden PRIMO nh).

Inleiding

Een bestuurslid van de Vereniging heet de aanwezigen welkom en legt in het Turks uit wat het thema is vervolgens stelt hij de organisatie voor. De heer Yerden neemt dan het woord in het Turks en legt uit wat PRIMO nh en ProFor tot nu toe gedaan hebben in dit project. I. Yerden merkt aan het begin al op dat dit project geen rekening heeft gehouden met de Koerdische taal, indien er een vervolg komt zal dit een aandachtspunt zijn.

Presentatie over het project Toekomst in eigen hand

L. Martis (ProFor) toonde haar powerpoint presentatie en lichtte het project 'Toekomst in eigen hand' toe en gaf een korte samenvatting van het onderzoek naar voorkomen en oorzaken van beperkingen bij Turks-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse migrantenkinderen.

Vragen

Onder andere neef- nichthuwelijk

- De eerste vraag had betrekking op de gegevens. De gegevens zijn verkregen n.a.v. onderzoek voor de rapportage. Deze is terug te vinden op de website.

- De tweede vraag had betrekking op het aantal kinderen met een beperking bij Turkse Nederlanders en bij Marokkaanse Nederlanders in vergelijking tot autochtonen. Kinderen met ADHD zijn hierin niet opgenomen.

- Een andere vraag ging over de risico's van neef- nichthuwelijk. Zoals in de presentatie naar voren kwam is dit een van een hele reeks redenen. Volgens hoogleraar L. ten Kate verhoogt een neef- nichthuwelijk het risico op het krijgen van een kind met een beperking met 2 %. In Nederland zijn er geen cijfers bekend, dit in tegenstelling tot Duitsland.

Een aanwezige vindt dat we niet alleen over factoren zoals neef- nichthuwelijk moeten praten, maar juist over de beweegredenen.

Tip van een aanwezige: laat je in Nederland net als in Turkije testen op bloedonderzoek voordat je in het huwelijk treedt! Dit moet niet dwingend gebeuren, maar er moet voorlichting komen over de mogelijkheden.

Film over het thema migranten met een beperking

Palestijns-Nederlands gezin

De projectfilm is gemaakt door Schoonhoven Productions.

In deze film spreken de Palestijns-Nederlandse Jamila Ataqa en haar zoon Faris over het leven met Ayat, de zwakbegaafde dochter van Jamila. De moeder vertelt over de moeilijkheid te onderkennen, in een voor haar vreemde taal en cultuur, dat Ayat een verstandelijke beperking had. Faris praat als broer over haar. Jamila spreekt over haar zoektocht naar kennis en hulp, en haar omgang met schaamte, taboe, de afwijzing door de vader, die een nauw familielid van Jamila is, en haar geloof. Imam M. R. Uygun geeft vanuit de islamitische traditie zijn afkeurende oordeel over schaamte en taboes ten opzichte van het accepteren van kinderen met een (verstandelijke) beperking en van het huwelijk tussen bloedverwanten, dat de Koran vanwege de risico's niet toestaat.

Discussie

acceptatie

- De film is herkenbaar voor de aanwezigen, maar je kunt het niet veralgemeniseren voor de hele Koerdische gemeenschap. De spreker heeft namelijk twee tegengestelde voorbeelden:

Voorbeeld 1: een vader en moeder konden niet accepteren dat hun kind autistisch is. De familie erom heen ontkende het ook.

Voorbeeld 2: een vrouw die om politieke redenen gevangen zat, kreeg toen een kind met een beperking. Deze ouders gaan heel goed om met hun kind, ook vader onderneemt verschillende activiteiten. De ouders accepteren het namelijk.

Toekomst in eigen Hand - Kinderen met een beperking in migrantengezinnen

- Een aanwezige vertelt over zijn familie woonachtig in Turkije die een gehandicapt kind heeft. De ouders zien het kind als 'een gek' en beschouwen het niet als een kind met een beperking. In Koerdische families is het normaal om binnen de familie te trouwen. Aanwezige vindt het storend dat een autistisch kind als 'een gek' bestempeld wordt. Aanwezige vindt het belangrijk dat de ouders juiste hulp zoeken en vinden, volgens spreker is dat de taak van alle aanwezigen. Misschien wordt op die manier het idee van het kind is gek, doorbroken.

Status van vluchteling

- N.a.v. de film herkennen sommigen zich in de status van vluchteling. De onderdrukte situatie bij Koerdische families en het leven in een oorlogsgebied met politieke druk en strijd met de politie kan een oorzaak zijn voor het hoge aantal lichamelijke beperkingen.

Taak wetenschap

Ook was er kritiek met name op de rol van de imam volgens spreker kan de imam het niet verklaren, dat is de taak van de wetenschap. Een andere deelnemer vindt dat een imam het schaamtegevoel kan verkleinen.

Het project wil een vervolg krijgen en zal dan de medische en wetenschappelijk kant beter benadrukken. Maar ook bij de bijeenkomsten een betere voorbereiding treffen met de ontvangende organisatie. Dan wordt duidelijk waar men behoefte aan heeft, zo wordt er maatwerk geleverd. Zo was er een groep die meer over zorg- en dienstverlening wilde weten en een andere groep wilde juist meer verdieping van de imam etc.etc.

Zoals nu blijkt de Koerdische situatie heel specifiek te zijn en is de dvd niet in Koerdische uitvoering beschikbaar.

Tip

Maak folders/flyers over dit project in de diverse talen en leg het neer bij buurthuizen etc.